

İllüstrasyonların Bilgi Grafiklerinde Kullanımı

Ekin Su Kuzu¹

Özet

Bilgi görsellerinin tarihi çok eskilere dayandırılrsa da; küreselleşen toplum yapısı ile bilginin karmaşık ve çok olması, bunun yanında enformasyon çağının getirileri ile bilginin dönüşüm geçirmesi bilgi grafiklerinin yaygınlaşmasına yol açmıştır. Bilgi grafikleri, karmaşık ve yoğun bilgilerin izleyiciye net ve sade bir dille aktarımını görsel destekleyici ve anlatılarla gerçekleştirmektedir. İllüstrasyon, bilgi grafiklerinde kullanılan en yaygın tekniktir. Bunun sebebi, bilgi grafiklerini daha anlaşılır ve yaratıcı bir dille ifade edebilme özelliğidir. Bu araştırma ile, bilgi grafikleri ve bilgi grafiklerinde kullanılan yöntemler ele alınarak; bilgi grafiklerinde illüstrasyonun yeri ve kullanımına değinmek amaçlanmıştır. Bilgi grafiğinde illüstrasyon çeşitleri ve tekniklerine de yer verilerek, örnek görsellerle çalışma desteklenmek istenmiştir. Araştırma ile, bilgi grafiklerinde kullanılan illüstrasyonların anlatı dili ve estetik olarak yarattıkları etkinin önemi sunulmuştur.

Giriş

21. yüzyılda bilgi çağının oluşması durumu, düşünme ve iletişim kurma biçimini kökten değiştirmektedir. Öğrenme ve paylaşma üzerine gelişen kültürel yapı; sosyal medyanın giderek yaygınlaşmasıyla dönüşüm geçirmektedir. Bu durum, hızlı ve kontrolsüz bilgi akışının tüketilmesi ve işlenmesi gerekliliğini kaçınılmaz kılmaktadır. Bu doğrultuda, toplumun ve bireyin daha iyi iletişim kurabilmesi adına yeni yöntem ve çözümler gerekmektedir. Birçok farklı biçimdeki bilgi grafikleri / bilgilendirme grafikleri / infografikler, bu yeni düşünme biçiminin çözümlerinde yer almaktadır. Bilginin görselleştirilmesi, bilgi sisteminin görsel işleme gücünün kullanılarak hızlı ve verimli bir şekilde görüş ve anlayış kazandırmasıdır. Belirli bir problemi çözmeyi amaçlayan bilgilendirme tasarımları, işlevsellik için “bilginin görselleştirilmesi” anlamında kullanılmaktadır. Veriler görsel

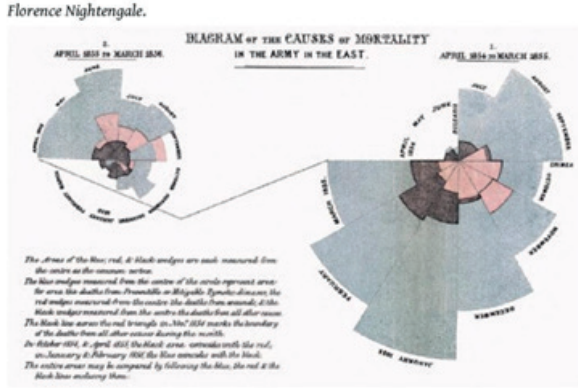
1 Doç. Dr. Ekin Su KUZU, Giresun Üniversitesi Görele Güzel Sanatlar Fakültesi Grafik Tasarımı Bölümü, ekinsutopcu@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3280-6036>

formlara kodlandığı takdirde, insan beyninin karmaşık ilişkileri ve örüntüleri tanımlama / kavrama konusunda daha iyi oldukları bilinmektedir. Bu bağlamda bilgi grafikleri, verileri görselleştirmenin en etkili yolu olarak görülmektedir. İllüstrasyonlar ise, bilgi grafiklerinde kullanılan ilgi çekici ve estetikleştirme amaçlı bir yöntem olarak öne çıkmaktadır.

Bilgilendirme Grafikleri ve Kullanım Alanları

Bilgi grafikleri olarak kabul edilebilecek ilk görsellerin mağara resimleri olduğu bilinmektedir. Bilgi grafikleri, çoğu insanın günlük yaşam içerisinde aşına oldukları bir kavram olarak, bilgi ve bilgilendirmeye yönelik zor ve karmaşık bir konuyu kolayca anlaşılabilir bir görsel formata dönüştürmektedir. Bu bağlamda, geçmişte kullanılan hiyeroglifler, simgeler / semboller ve haritaların da benzer amaçlara sahip olduğu söylenebilmektedir.

Bilgi tasarımını, insanlar en eski mağara resimlerinden günümüz veri görselleştirmesine kadar her zaman bilginin bir temsili olarak grafiksel tasvirler olarak kullanmışlardır. Etkililik durumu, Florence Nightingale'in Kırım Savaşı sırasında İngiliz Ordusu'nun ölüm nedenlerini göstermek için oluşturduğu (Görsel 1) infografikte görüldüğü gibi, Viktorya Dönemi'ne kadar uzanmaktadır. Bu, daha önce birliklerin sağlık ve hijyen endişelerine duyarsız kalmış olan Parlamento'ya sunulmuş ve hastalıkların yayılması hakkında yeni bir düşünce tarzı getirmiştir (Kopf, 1916: 390-392).

Görsel 1. Florence Nightingale'in Kırım Savaşı sırasında İngiliz Ordusu'nun ölüm nedenlerini göstermek için oluşturduğu infografik. (Soliman, 2019).

Bilgi grafiği (infografik) terimi ilk olarak 1970 yılında Londra grafik tasarım danışmanlığında, grafik tasarımının dallarından biri / bir alt disiplini / parçası olarak tanımlanmış; daha sonra 1979 yılında terim olarak "Information Design

Journal'da” yayınlanmıştır. Ortaya çıkışından itibaren terim etkili bir şekilde grafik tasarımcılar tarafından yaygın olarak kullanılmakta ve bilinmektedir. Araştırmacılar ve profesyoneller arasında, bilgi grafikleri modern haliyle 1982 yılında Amerika Birleşik Devletlerinde güçlü bir şekilde yaygınlaşmaya başlamıştır. Bunun sebebi, toplumsal kültürün gelişmesi, bilginin çoğalması ve karmaşıklaşmasıyla birlikte algılanabilirliğe ve anlaşılabilirliğe bir çözüm olarak sunulmasıdır. Bu durum kişisel bilgisayarların yaygınlaşmasıyla da birlikte, grafik işlemciler için yazılımların ve grafik istatistikleri oluşturmaya yardımcı olan yazılımların ortaya çıkmasına yol açmıştır. Bilgi Grafiklerinde kullanılan (bilgilendirici veya açıklayıcı) grafiklere bilimsel grafik terimi denmektedir. Bir konuda yer alan bilgileri açıklığa kavuşturmaya yarayan ve uzun bilgileri tanımlayan göstergeleri ifade etmek için karmaşık bilgileri açıklamaya yardımcı olmaktadır. Ayrıca, amacı kelimeyle birlikte gelen işlevi açıklığa kavuşturmak olan çizimlere de atıfta bulunmak için kullanılır (Soliman, 2019).

“Bilgi grafiği (infografik) belirlenen içeriğe ait bilgi ve hedeflenen görsel mesajın algılanmasını içermektedir. Bilgi grafiği illüstrasyon, fotoğraf, harita, diyagram, piktogram, tablo, sembol veya renk kodlaması ile görsel mesajı hedef kitleyle buluşturan etkileşimli bir tasarım anlayışıdır” (Candemir, 2022: 59). Görselleştirme, insanların görsel bilgileri algıladığı, yorumladığı, kullandığı ve ilettiği mekanizmalar olarak tanımlanmaktadır. Görselleştirmenin temel amacı, grafiksel araçlar kullanarak bilgileri daha açık ve etkili bir şekilde iletmektir.

21. yüzyılda, veri görselleştirmeleri masüstü yayıncılık, web sitesi / blog yayıncılık ve Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS) dahil olmak üzere yaygın olarak kullanılan bilgisayar sistemlerine uygulanmaktadır. Bilgi grafikleri okuyucuların bilgileri hızlı bir şekilde anlamalarına ve işlemelerine yardımcı olmaktadır. İyi bir bilgi grafiği, yalnızca okuyuculara hikaye anlatmakla / mesaj iletmekle kalmaz, aynı zamanda ilgi yaratır; bunun yanında, bilginin ve görselin okuyucuları nasıl etkilediğini de göstermektedir (Siricharoen, 2013: 169). Bilgi grafikleri karmaşık, uzun ve tekdüze bir anlatıyı görsel anlatıyla destekleyerek izleyiciye daha anlaşılabilir ve basit bir dille sunmaktadır (Görsel 2).

Görsel 2. İnfografik Tasarlama Sürecini Gösteren bir İnfografik Tasarımı Örneği.
Kaynak: <https://venngage.com/blog/how-to-make-an-infographic-in-5-steps/>

Bilgi grafiklerinde yer alan çizimler, sözlü dil, yazılı sözcük veya fotoğrafla açıklanamayan bilgilerin daha anlaşılır hale getirilmesinde önemli ve etkili bir rol oynamakta olup; açıklayıcı bir görsel bilgi alanı yaratma özelliğine sahiptir. Bilgi grafiklerinde kullanılan çizimler, bilgilendirme amaçlı konular hakkında ayrıntılı bilgiler vermenin yanında; fotoğraflanamayan veya çıplak gözle görülemeyen bir konuyu da sunabilmektedir. Bu durum, bilginin ve verinin görselleştirilmesinde tasarımcının doğru bir anlatıyla bilgiyi görselleştirmesi durumunu ortaya koymaktadır.

Etkili bir şekilde tasarlandığında, infografikler görsel bir hikaye anlatmaktadır. Bilgiyi kolaylaştırma amacına ulaşmak için verilere çizimlerle canlılık kazandırmaktadır. Bilgi grafiği çizimlerle metni eğlenceli ve pratik bir anlatıyla iletmede kullanılır. Bilgilendirici grafikler, tek başına karmaşık bilgileri anlaşılması kolay bir hale getirebilmektedir.

Genel olarak, basit veri görselleştirmesine dayalı yeni formatlar keşfetmeye yönelik, ortamda kabul görmüş bir standart bilgi grafikleri formu bulunmaktadır. Ancak bilgi grafikleri, okuyuculara bundan daha fazlasını sağlayan bir alan ve çeşitlilik sunmaktadır. Çubuk grafiklerden pasta grafiklerine, tablolardan diyagramlara kadar verileri görselleştirmek için birçok grafik türü bulunmaktadır. Bunun yanında, veri görselleştirmede

tasarımın görsel anlatılarından da faydalanmaktadır. Bunlardan en yaygını ve etkili illüstrasyonlardır. İllüstrasyonlar, veri görselleştirilmesinde sınırsız ve belirgin olanaklar sağlamaktadır. Fotoğrafın ve tabloların aksine estetik ve ilgi çekici bir etki sunmaktadırlar. Grafikler, verileri keşfetmekte başka hiçbir yaklaşımın başaramayacağı olanaklar tanımaktadır.

Tasarımcının görsel olarak netleştirmek istediği verileri bulunuyorsa bilgi grafikleri tercih edilmektedir. Bir marka için önemli olan temel sorunları öne çıkarabilmekte bilgi grafikleri etkili bir yöntemdir (Soliman, 2019). İllüstrasyonlar, bir konuyu güvenilir bir şekilde temsil etmenin / görselleştirmenin bir yolu olabilir, bunun yanında çeşitli olanaklar ve seçenekler de sağlayabilir. Yaratıcı ve dinamik görsellerle bilgiyi zenginleştirebilen, ilgi çekici ve okunabilir bir formata dönüştürebilen güce sahiptir.

Bilgi grafikleri, bilgiyi mümkün olan en açık ve tarafsız şekilde iletmeyi amaçlıyorsa, tasarımcı için öncelik anlama, sonra akılda tutma ve ardından ilgi çekicilik konularına odaklanmaktadır. Bu durum, akademik, bilimsel ve ticari tasarım uygulamalarında yaygındır, çünkü bu alanlar genellikle izleyicilerin bilgiyi iletmesi ve anlamasını sağlamanın dışında herhangi bir şeye odaklanmamaktadır. Bu ortamda ilgi çekicilik daha az gereklidir, çünkü izleyici genellikle sadece bilgiye ihtiyaç duymakta ve sonuç olarak onu aramaktadır. İlgi çekicilik yalnızca izleyicilerin dikkatini çekerek daha fazla anlayış sağladığında faydalı bulunmaktadır. Bilgi grafikleri, genellikle bilgi için bir kaynak olarak kullanılmakta; bu nedenle akılda tutma ikincil bir öncelik olarak görülmektedir. Bilimsel ve akademik toplulukların üyeleri, yazılım kullanarak oluşturulan bilgi grafiklerini ifade etmek için sıklıkla görselleştirme terimini kullanmaktadırlar. Bu tür programlar, benzer bir biçimde farklı bilgileri işleyebilir (Lankow vd., 2012).

Bilgi grafikleri, özellikle iş dünyasında yaygın bir ihtiyaç olarak görülmektedir. Tüketicilerin reklam ve pazarlama çabalarına karşı giderek daha fazla kuşkucu olmaları, markaların mesajlarını iletmek için tüketicilere yeni bir şekilde hitap etmelerini kaçınılmaz kılmaktadır. Bu durum, bilgi sunumu beraberinde getirmektedir. Bilgi grafikleri, bu bilgilerin aktarılmasında ve tüketiciyi etkilemede yaygın kullanılan bir seçenektir. Ürün ile ilgili içerik bilgileri verme, ürünü tüketicieye öz bir şekilde tanıtmaya bu duruma örnek verilebilmektedir (Görsel 3).

Görsel 3. Ambalaj Tasarımında Marka İçerik Tanıtımı için Uygulanmış İnfografik Çalışması. Kaynak: [https://www.behance.net/gallery/17996535/](https://www.behance.net/gallery/17996535/Illustrative-Infographic-project-1-Packaging-design) Illustrative-Infographic-project-1-Packaging-design

Moritz Stefaner'a göre, "bilgi görselleştirme ve bilgi grafikleri, alıcıyı ve verileri ciddiye aldıklarında etkili bir şekilde çalışır" (akt. Lankow vd., 2012). Tasarım bilgileri bilinçli veya bilinçsiz bir şekilde yanlış temsil ediliyorsa veya çarpıtılıyorsa, estetik olarak ne kadar çekici görünürse görünsün işlevsel görülmemektedir. Bir bilgi tasarımı, uygunluk ve etkililik açısından, bireysel tercihler göre değil, hedeflere ve görüntülenen bilgilere göre belirlenmelidir. Tasarım, soruna görsel bir çözümün uygulanmasıdır; bireysel öğelerden (bir çizim veya simge) ziyade, bütünsel bir yaklaşımın temsilidir.

İllüstrasyonun Bilgilendirme Grafiklerinde Yeri ve Önemi

Bilginin iletilmesini gerektiren illüstrasyonlar bir alanda gerekli bir konuyu tamamlayıcı bir araç olarak kullanılmaktadır. Bu tür çizimler, ayrıntıları niteliklendirebilmenin yanında, mekanik cihazların açıklanmasında fayda sağlamaktadır. Bilgi grafiği illüstrasyonları, tıp, doğa, astronomi, spor, endüstri vb. çeşitli alanlarda yaygın kullanılmaktadır. Bunun yanında, tüketime yönelik pazarlama sektöründe yeme-içme, reklam vb. ürünlerde de eğlenceli bir etki yaratma amaçlı kullanıma sahiptir.

"Çağdaş illüstrasyon, çizim, boyama, baskı resim, kolaj, montaj, dijital tasarım, multimedya, 3D modelleme dahil olmak üzere çok çeşitli stil ve teknikleri kullanır. Amaca bağlı olarak illüstrasyon, etkileyici, stilize, gerçekçi veya oldukça teknik olabilir" (Eren ve Dilim, 2022: 1265). Bilgi grafiklerinde illüstrasyon kullanımı tasarımcıya bağlı olduğu için dikkatle çalışılması gereken bir alandır. Bilgi grafiklerinde kullanılan illüstrasyonlar her zaman

doğru sonucu vermeyebilir. Tasarımcı bir şey ifade etmek istiyorsa fikir veya konseptin doğası, illüstrasyonun en iyi seçim olup olmadığını belirleyecektir. Soyut konular veya belirgin bir görsel verinin olmadığı konularda, yaratıcı illüstrasyonel çizimlere başvurulabilmektedir.

İllüstrasyon, bir nesnenin elle çizilmiş veya vektör tabanlı tasviri olarak tanımlanabilir. Infografiklerde, bir nesnenin anatomisini göstermek veya estetik çekicilik katmak için illüstrasyon kullanılabilir. Bir fotoğraf veya resim teknik olarak bir görselleştirme değildir; ancak, bilgi tasarımı bağlamında, belirli bir bilgiyi ileten her neyse onu görselleştirme sürecine atıfta bulunan çizimler terime anlam kazandırmaktadır. Bu, verilerin görselleştirilmesini veya basite bir bilgi hiyerarşisini örnekleme, ayırt etmek veya göstermek için görsel ipuçlarının kullanılmasını içerebilmektedir.

Görsel 4. Dr. Sue Pillans, Yayınlar, ekip planlama günleri, bilgi notları, teklifler, sunumlar ve podcast'ler için oluşturulmuş infografik ve illüstrasyonlara bir örnek.

Kaynak: <https://drsuepillans.com/recording/infographics/>

İllüstrasyonlar, diğer iletişim araçlarından kendilerine özgü estetik ve iletişimsel nitelik özellikleri yaratabilmiş iletişim araçlarından biridir. Bu alan, tarih boyunca değişen siyasi ve toplumsal koşullara, teknolojik ilerlemeye ve çeşitli sanatsal üslupların gelişimine göre değişen ve gelişen bir sanatsal alan yaratabilmiştir. Çizimler ve metinler arasındaki ilişki, belirli bilgileri ifade etmek veya hikayeleri görsel olarak anlatmak, yeni dünyalar ve bedenler yaratmak için hayal gücü, yaratıcılık ve beceriyi birleştiren yakın bir ilişkiyi oluşturmaktadır. Bu nedenle, metinlere eşlik eden çizimler, kültürü nesnel

olarak yansıtan görsel bir miras sağlamanın yanı sıra birçok görsel ve işlevsel özellik kazandırmaktadır. İllüstrasyonlar, izleyiciye çıplak gözle görülmesi zor olan konuların ayrıntılı bir resmini vermektedirler. Bu sebeple, bilgi ve ayrıntıların iletilmesinde bilgi tasarımına uyum sağlama yetenekleriyle ve alıcının algısını / anlayışını nasıl etkiledikleriyle ön plana çıkmaktadır. Bilgi tasarımında kullanılan illüstrasyonlar, herhangi bir tasarımda yer alabilecek diğer tipografik unsurlara göre daha görsel ve estetik özelliklere sahip olarak bilinmektedir. Bilgi grafikleri, genel olarak, beynin tüm gerçek ve görsel alanlarına hitap ettiği için zihinsel ve entelektüel yetenekleri geliştirmek için daha uyarıcıdır. Bilgi grafikleri, birden fazla fikri içerisinde barındırıyorsa görsel çekiciliği sağlayacak şekilde tasarlanmalıdır. İllüstrasyonlar, bilgi grafiklerini doğru ve net sanatsal çizgilerle kolaylaştırmayı mümkün kılmaktadır (Soliman, 2019).

Bilgi grafiklerin temel malzemesi, çizgiler, geometrik şekiller, oklar, çeşitli semboller ve çizimleri içeren bilgi özünden oluşmaktadır. İllüstrasyonlar gerçekçi ya da kurgusal konuları ele alan mekanları, karakterleri ve olayları açıklamaya ihtiyaç duyan yaratıcı ve estetik çizimlerdir. İllüstrasyon çizimlerinde resimleme teknikleri fotoğraf dilinden öte fantastik ve keyif verici olabilmektedir. Bu durum, yaratıcılığın ve estetik bağlamın da güçlü olmasıyla ilişkili görülmektedir. İllüstrasyonlar bilgi grafiklerinde kullanıldıklarında, bilgileri görsel bir forma dönüştürerek daha kolay bir anlaşılabilirlik sağlamaktadır.

Bilgi grafikleri için çizilen illüstrasyonlar belirli ayrıntıları fotoğraflardan daha net bir şekilde açıklayabilmektedir. Örneğin, görülmesi veya fotoğraflanması zor olabilecek küçük motor parçalar büyütülebilir ve bu parçalar açıklamalarında etiketlenerek daha açıklayıcı bir hale getirilebilmektedir. Bunun yanında, bilgi grafiklerinde kullanılan illüstrasyonlar fotoğrafların sağlayamadığı eksiklikleri de kapatabilmektedir. İllüstrasyon çizimler ayrıca verilecek mesajı çarpıtabilecek istenmeyen ve gereksiz kısımları kaldırabilme kolaylıkları / olanakları sağlamaktadır. Bilgi grafiklerinde illüstrasyon kullanımı, fütüristik, gerçeküstü vb. yaratıcılık isteyen konularda tercih edilebilmektedir. Bu durumda, bir tasarımcının hayal dünyasına ihtiyaç duyulabilmektedir. Hikaye anlatımı gerektiren bilgi grafiklerinde de illüstrasyon kullanımı tercih edilmektedir; markalaşma ve reklamcılıkta yaratıcılık gerektiren işlerde, sıkıcı bir tablo veya bir dizi karmaşık bilgi içeriklerini basit bir dille daha ilgi çekici ve tamamen ayrıntılı bir çizimle aktarabilir.

Bilgi tasarımlarında kullanılan illüstrasyonlar, hikayenin içeriği ve genel atmosferini ifade edebilecek estetik duyguyu yansıtan yasalar ve görsel

kodlar kümesinden oluşmaktadır. Bilgiyi tasarlarken illüstrasyonların uygulanmasına kullanılan teknik yöntemler, infografiğin dergi veya kitap gibi basılı bir ortamda mı olacağı, yoksa internet gibi dijital bir ortamda mı yayınlanacağına ve konunun niteliğine göre değişmektedir.

Soliman'a göre bilgi grafiklerinde kullanılan illüstrasyon türleri şu şekildedir;

Tıbbi illüstrasyonlar, çözülmesi ve zor sağlık bilgileri, insan anatomisi vb. faydalandırıcı ve bilgilendirici kalkacak çizimlerden oluşmaktadır.

Coğrafi illüstrasyonlar, Dünya'nın katmanlarının, bunları oluşturan kayaların ve bunların zaman içinde değiştiği süreçlerin betimlemektir. Ayrıca, Ay ve Mars'ın jeolojisi gibi konuları da içerisine almaktadır.

Teknik illüstrasyon, teknik çizimler, teknik nitelikteki bilgileri görsel olarak iletmek, belirli boyutlar gerektiren yapıları farklı ölçüler ve ebatları farklı görüş açılarıyla göstermek amacıyla kullanılan grafik türlerinden biridir.

Bilgiyi tasarlarken illüstrasyonların uygulanmasında kullanılan teknik yöntemler ise şu şekildedir;

Gerçekçi temsil: Bu şekilde yapılan çizimler, tasarımcının gözüyle temsil edilen tüm ifade edici ayrıntıların illüstrasyonda kaydedilecek şekilde gerçek ve doğrudan somutlaştırılmasıyla ifade edilmektedir. Burada, abartı olmadan gerçekliği iletmek için üretilen illüstrasyonlar, insanlar, varlıklar vb. diğer şeylerin gerekli bileşenler ve unsurlarla görsel olarak güvenilir bir şekilde etkileşimde bulunan bir öznenin temsilidir.

Analitik gösterim: Bu yöntem, tek tek veya gruplar halinde incelenen öğelerin biçimini, kompozisyonunu, oranlarını, geometrik yapısını, alanını ve ilişkilerini incelemek ve analiz etmek için kullanılır.

İkonografik anlatım: Bilginin soyut bir biçimde resimsel, sembolik bir biçimde ifade edilmesidir.

Geometrik gösterim: Bu yöntem teknik nitelikteki konularda kullanılır. Bu tür, sayılara dayalı bilgi ve istatistiksel verilerin aktarılmasıyla ilgilidir (2019: 20).

Doğru kullanılmadığı takdirde, illüstrasyonlar bilgi grafikleri için zararlı olabilir. Örneğin, çizim zaman zaman dikkat dağıtıcı olabilir ve keşfedici bir bilgi grafiği için uygun tasarlanmayabilir. İllüstrasyonlar, insanlar mesajın ne olduğunu belirlemeye çalışırken görsellere bakarak zaman harcayabilirler. Bu sebeple, bilgi tasarımı için illüstrasyon üretilirken, hedef her zaman önce bilgi, sonra tasarım olmalıdır. Ancak, bir anlatı

infografikteki mesaj önceden belirlenmektedir. Bu nedenle, anlatılar iyi bir çizimin daha destekleyici rol oynayabileceği bir durumdur. İllüstrasyon, yanlış kullanıldığında insanları yanıltıyorsa da zararlı olabilir, çünkü illüstrasyon doğası gereği yanıltıcı değildir. Bilgi grafiklerinde görülen en yaygın hata, verilerin gösteriminin kazara bozulması durumudur.

Kuang'a göre, "İyi çizimler, aldatmacanın değil, baştan çıkarmanın tarafında kalmakta iyidir. Bir kez aldatmacaya bulaştıysanız, birinin güvenini boşa çıkarmış olursunuz." Bilgi grafiklerinde illüstrasyonlar bilgi içeriğine uyumlu olmalıdır. Bir infografik tasarım aynı zamanda belirli hedefleri, bilgileri ve bilginin doğru görsel temsillerini bulmakla ilgilidir. Doğru görsel temsillerine erişmek ise, başarılı bir çizim veya uygun veri görselleştirilmesi ile mümkündür; özetle her ikisini de kullanmayı gerektirebilmektedir (Lankow vd., 2012).

İllüstrasyonların Kullanıldığı Bilgilendirme Grafikleri Örnekleri

Bilgilendirme grafiklerinde illüstrasyon kullanımı izleyiciye ulaşmada etkilidir; aynı zamanda işlevsel ve estetik sonuçlar yaratmaktadır. Bu doğrultuda aşağıda bilgilendirme grafiklerinde kullanılan illüstrasyon tasarımlarına örnekler analiz edilmiştir.

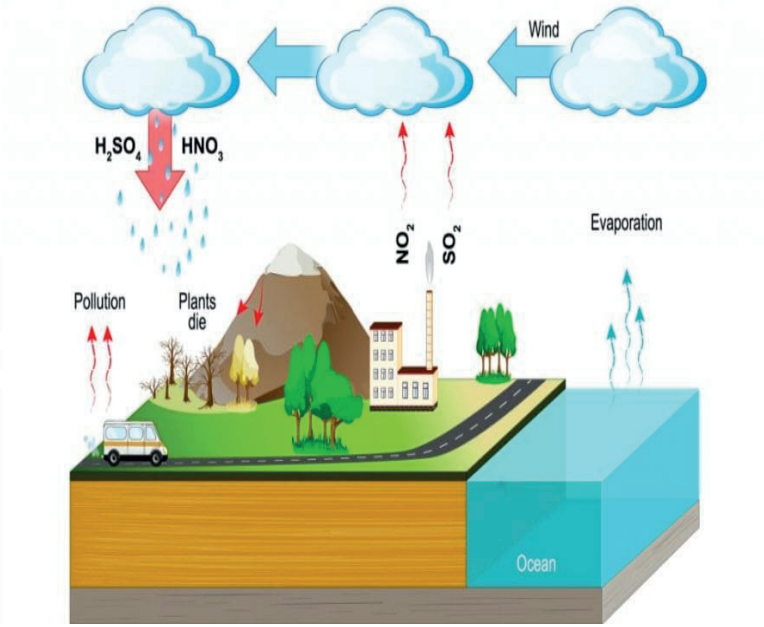
Görsel 5. Bilgi Grafiklerinde İllüstrasyon Kullanımına Örnek Çalışma. Kaynak: <https://99designs.com/profiles/luzvierastudio/designs/1347380>

Görsel 5'te yer alan örnekte bir içecek tanıtımı için organize edilmiş illüstrasyon tekniği ile tasarlanmış bir bilgilendirme tasarımı örneği yer almaktadır. Bu örnekte, içeriğe ait bilgiyi aktarmak için illüstrasyonun baskın kullanıldığı ve eğlenceli / dinamik bir biçimde görselleştirildiği görülmektedir. İkonografik bir anlatımla tasarlanmış, resimsel bir illüstrasyon tekniği kullanılmıştır.

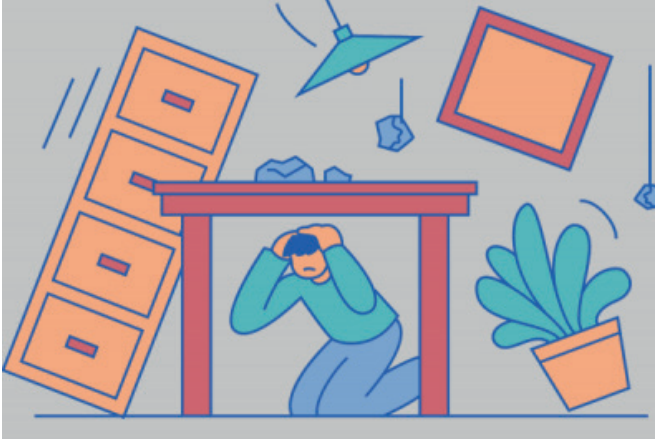
Görsel 6. Bilgi Grafiklerinde İllüstrasyon Kullanımına Örnek Çalışma, İşletme Infografik Tasarımı. Kaynak: <https://smartupvisuals.com/scrolling/business-infographic-design/>

İşletme infografikleri bilgilerin görsellere dönüştürülmesine yardımcı olmaktadır. Görsel 6'da iş yaşantısının sıkıcılığı durumu infografikler ile görsel verilerin eğlenceli ve ilgi çekici bir şekilde aktarılmasını beraberinde getirmiştir. Tasarımda yaratıcılığın ön plana çıktığı tasarımda, grafik elemanlardan faydalanarak iş dinamiğinin yükseliği görsel bir şekilde anlatılmıştır. Tasarımda analitik gösterim biçimlerinden ve formlarından faydalanarak vektörel illüstrasyonlar kullanıldığı görülmektedir.

Görsel 7. Bilgi Grafiklerinde İllüstrasyon Kullanımına Örnek Çalışma, Asit Yağmurları Nedenleri, Etkileri ve Çözümleri İnfografik Örneği, Kaynak: <https://allamericanenviro.com/tag/acid-rain/>

Görsel 7’de coğrafi alandaki verilerin aktarımı için tasarlanmış bir bilgi grafiği örneği bulunmaktadır. Asit yağmurlarının nedenlerinin, illüstrasyon kullanılarak anlatıldığı bilgilendirme örneğinde, veriler üzerinden gerçeğe dayalı bir ifade kullanılmıştır. Gerçekçi bir temsille ifade edilen illüstrasyonda, verilere dayalı bir sürecin illüstrasyonla ifade edilerek öz ve net bir anlatıya dönüştürüldüğü görülmektedir.

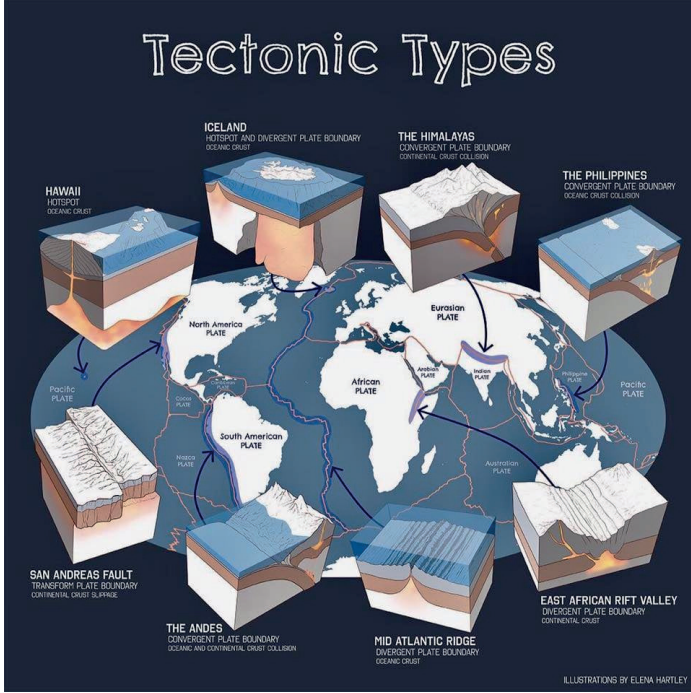
Görsel 8. Bilgi Grafiklerinde İllüstrasyon Kullanımına Örnek Çalışma, Deprem Bilgilendirmesi. Kaynak: <https://www.ci.wilsonville.or.us/administration/page/earthquake-safety>

Görsel 8'de Deprem bilgilendirmesi ile ilgili illüstrasyon tasarımı yer almaktadır. Depremde esnasında bir figür ve mekana yönelik illüstrasyon tasarımıyla izleyiciyi görselleştirme ile bilgilendirmek amaçlanmaktadır.

Görsel 9. Bilgi Grafiklerinde İllüstrasyon Kullanımına Örnek Çalışma, Sağlık Bilgilendirmesi. Kaynak: <https://www.cardiosmart.org/assets/infographic/coronavirus-and-your-heart-5-ways-to-keep-your-heart-safe-this-fall>

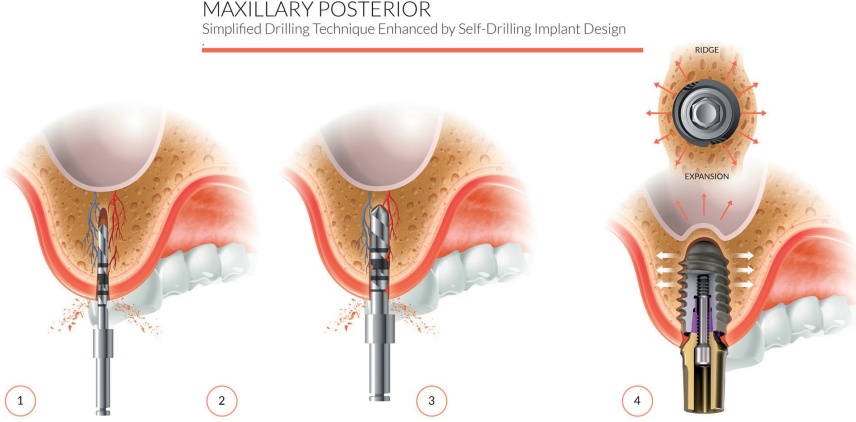
Görsel 9'da Sağlık amacıyla tasarlanmış illüstrasyon destekli bir bilgilendirme tasarımı örneği görülmektedir. Afiş olarak tasarlanan örnekte bilgi metinleri, bilgiye yönelik illüstrasyon figürler ile desteklenmiş, ayrıca bütünü etkileyen ağaç illüstrasyon çizimi ve koronavirüs imgesi ile tasarım desteklendirilmiştir. Burada amaç yoğun ve gerekli bir bilgiyi izleyiciye aktarırken görselleştirme ile destekleyerek ilgi çekici bir forma dönüştürmektir.

Görsel 10. Bilgi Grafiklerinde İllüstrasyon Kullanımına Örnek Çalışma, Tektonik Çeşitleri. Kaynak: <https://warrengography.weebly.com/plate-tectonics.html>

Tektonik şekilleri gösteren Görsel 10'da eğitim amaçlı bilgiye yönelik karmaşık bir bilgi görselleştirme yoluyla sade ve basit bir anlatıya dönüştürülmüştür. Görüntü olarak gözle görülemeyecek ve net algılanamayacak yer katmanları illüstrasyon biçiminde kolaylıkla aktarılmaktadır. Bu tarz bilgi grafiği illüstrasyonlarında bilginin doğru ve net bir şekilde görselleştirilmesi gerekmektedir. Analitik bir gösterimle ifade edilen örnekte, iletilmek istenen anlatı tasarımın diliyle güçlendirilmiştir.

Görsel 11. Bilgi Grafiklerinde İllüstrasyon Kullanımına Örnek Çalışma, Medical Çizim. Kaynak: <https://99designs.com/profiles/alfoart>

Medikal illüstrasyonlar da bilgilendirme amaçlı kullanılmaktadır. Gerçekçi bir temsille oluşturulan illüstrasyonlar alanda bilgi aktarımı ve görselleştirmenin etkisi bağlamında yaygın kullanılmaktadır. Bu alanda yapılan çalışmalarda, doğru verilerin ve gerçeğin net bir şekilde bozulmadan çizilmesi zorunlu bir durumdur.

Sonuç

Sonuç olarak bakıldığında, bilgi grafikleri 21. yüzyılın bir getirisi olarak yaygın olarak kullanılmaktadır. Özellikle, verilerin ve bilginin çokluğu ve karmaşıklık durumu bilgi grafiklerinin yaygınlaşmasını ve kullanılmasını kaçınılmaz kılmıştır.

Bilgi grafiklerinde sunulan konuya göre, bilgilerin tasarlanmasında kullanılan çizim yöntemleri değişmektedir. Infografikte yer alan görsellerin uygulanmasında kullanılacak birçok medya ve teknik bulunmaktadır.

İllüstrasyonlar, diğer iletişim araçlarından farklı görsel özelliklere sahip, güçlü bir iletişim aracıdır. İllüstrasyonlar, ortaya çıkısından bu yana basılı ve dijital medyada büyük önem taşımış; görsel ve iletişimsel işlevleri nedeniyle okuyucuya bilgi aktarmanın birincil aracı olarak kullanılmıştır.

Görselleştirme, insanın algılayışını ve anlayış biçimini güçlendirmektedir. Karmaşık verilerin görselleştirilmesi ve görsellerle desteklenmesi her zaman iletişimde iyi sonuçlar vermektedir. Bilgi grafiklerinin temelini verilerin görselleştirilmesi oluşturmaktadır. Bu bazen basit grafik biçimlerle bazen de çizimlerle ifade edilmektedir.

Bilgi grafiklerinde kullanılan illüstrasyonlar özellikle sağlık, coğrafya, eğitim vb. alanlarda, iş hayatında ve tüketim sektöründe; kısacası bilginin gerekliliğinin olduğu her alanda kullanılmaktadır. Bu bağlamda, illüstrasyonlar bilgi grafiklerinde zaman zaman gerçek bir anlatı sağlarken, zaman zaman da yaratıcılık ve destekleyici olarak yer almışlardır.

Bilgi grafiklerinin günümüzde kullanımında illüstrasyon destekli oluşu, ilgi çekiciliğini ve verimliliğini arttırmaktadır. Bu sebeple, bilgi grafiklerinde illüstrasyonların yeri ve öneminin oldukça güçlü olduğu görülmektedir.

Kaynaklar

- Abdurrahman Eren-Hasan Dilim .(2022).Yazılımsal Bir Dijital İllüstrasyon Tekniği: Ascü İllüstrasyon. Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences (Joshas)
- Kopf Ew (1916) Florence Nightingale As A Statistician. Publications of The American Statistical Association 15: 388–404.
- Lankow, J., Ritchie, J., & Crooks, R. (2012). Infographics: The Power Of Visual Storytelling. Hoboken, N.J., John Wiley & Sons, Inc.
- Siricharoen, W.V. (2013). Infographics: The New Communication Tools İn Digital Age.
- Solman, A. F. (2019). The Aesthetic and Communicative Values of İllustrations Used in Infographic. International Journal of Multidisciplinary Studies in Art and Technology, 2(2), 14-23. Doi: 10.21608/İjmsat.2019.179926
- Tülay Candemir.(2022).Yazınsal Bilginin Görselleştirilmesi: Su Kavramına Yönelik Bilgi Grafiği Uygulamaları. The Journal Of Türk-Islam World Social Studies

İnternet Kaynakları

- URL 1. <https://www.oreilly.com/library/view/infographics-thepower/9781118421598/xhtml/Chapter08c.html>

Görsel Kaynakça

- Görsel 1. Florence Nightingale'in Kırım Savaşı sırasında İngiliz Ordusu'nun ölüm nedenlerini göstermek için oluşturduğu infografik. (Soliman, 2019).
- Görsel 2. İnfografik Tasarlama Sürecini Gösteren bir İnfografik Tasarımı Örneği. <https://venngage.com/blog/how-to-make-an-infographic-in-5-steps/>
- Görsel 3. Ambalaj Tasarımında Marka İçerik Tanıtımı için Uygulanmış İnfografik Çalışması. <https://www.behance.net/gallery/17996535/Illustrative-Infographic-project-1-Packaging-design->
- Görsel 4. Dr. Sue Pillans, Yayınlar, ekip planlama günleri, bilgi notları, teklifler, sunumlar ve podcast'ler için oluşturulmuş infografik ve illüstrasyonlara bir örnek. <https://drsuepillans.com/recording/infographics/>
- Görsel 5. Bilgi Grafiklerinde İllüstrasyon Kullanımına Örnek Çalışma. <https://99designs.com/profiles/luzvierastudio/designs/1347380>
- Görsel 6. Bilgi Grafiklerinde İllüstrasyon Kullanımına Örnek Çalışma, İşletme İnfografik Tasarımı. <https://smartupvisuals.com/scribing/business-infographic-design/>
- Görsel 7. Bilgi Grafiklerinde İllüstrasyon Kullanımına Örnek Çalışma, Asit Yağmurları Nedenleri, Etkileri ve Çözümleri İnfografik Örneği <https://alla-americanenviro.com/tag/acid-rain/>

Görsel 8. Bilgi Grafiklerinde İllüstrasyon Kullanımına Örnek Çalışma, Deprem Bilgilendirmesi. <https://www.ci.wilsonville.or.us/administration/page/earthquake-safety>

Görsel 9. Bilgi Grafiklerinde İllüstrasyon Kullanımına Örnek Çalışma, Sağlık Bilgilendirmesi. <https://www.cardiosmart.org/assets/infographic/coronavirus-and-your-heart-5-ways-to-keep-your-heart-safe-this-fall>

Görsel 10. Bilgi Grafiklerinde İllüstrasyon Kullanımına Örnek Çalışma, Tektonik Çeşitleri. <https://warrengography.weebly.com/plate-tectonics.html>

Görsel 11. Bilgi Grafiklerinde İllüstrasyon Kullanımına Örnek Çalışma, Medical Çizim. <https://99designs.com/profiles/alfoart>